

Lietuviai jaučia nerimą dėl ateities, bet nieko dėl to nedaro

Didžioji dalis Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojų nesijaučia ramiai dėl savo finansinės padėties senatvėje. Nors ir jaučia nerimą dėl savo ateities, didelė dalis lietuvių, priešingai nei latviai ar estai, renkasi dėl to nieko nedaryti ir galbūt visai be reikalo, nes po reformos pensijų fondų grąža šiemet užtikrintai auga.

Jorūnė DAUNORIENĖ
info@snaulienos.lt

Nesijaučia užtikrinti dėl savo senatvės

Palyginus su Latvijos ir Estijos piliečiais, Lietuvoje dvigubai didesnę dalis gyventojų nekaupia pensijai papildomai, o visų trijų Baltijos šalių gyventojai jaučia nerimą dėl finansinės ateities.

Didžioji dalis Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojų nesijaučia ramiai dėl savo finansinės padėties senatvėje: kad yra užtikrinti, įvardija tik 23 proc. lietuvių, 15 proc. latvių ir 17 proc. estų, rodo UAB „Luminor investicijų valdymas“ užsakymu atlikta reprezentatyvi apklausa, kurioje dalyvavo per 3000 Baltijos šalių gyventojų nuo 18 iki 65 metų.

Nepaisant to, kad jaučiasi ne užtikrinti, savo pensijai papildomai nesirūpina beveik 1 iš 5 Lietuvos gyventojų. Latvijoje tokie asmenys sudaro daugiau nei dvigubai mažesnę dalį gyventojų – 7 proc., Estijoje – 9 proc.

„Nors ir jaučia nerimą dėl savo ateities, didelė dalis lietuvių renkasi dėl to nieko nedaryti. Be to, reikia taip pat atkreipti dėmesį, kad didžioji dalis gyventojų, kurie papildomai kaupia pensijai, taupo lėšas tik II pakopos pensijų fondė, kurio, kaip rodo pačios „Sodros“ pateikiami skaičiai, siekiant orų pajamų senatvėje gali ir neužtekti“, – sako Aistė Palikuaitė, „Luminor“ pensijų produkto vadovė.

Paasak jos, atliktas tyrimas taip pat rodo, kad tie gyventojai, kurie kaupia pensijai papildomai, jaučiasi labiau užtikrinti dėl savo senatvės. Tai ypač ryšku tarp kaupiančiųjų III pakopoje ar pasirenkusių kitas finansines taupymo priemones, o ne tik II pakopos pensijų.

Dr. Asta Klimavičienė, ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto finansų programos vadovė, teigia, kad lietuvių savo polinkiu netaupyti išsiskiria ne tik Baltijos šalių, bet ir visos Europos kontekste.

„Lietuviai pastaraisiais metais nėra linkę taupyti ir investuoti. Statistiniai tyrimai rodo, kad mūsų taupymo norma yra neigiamas – šiuo metu mes esame praktiškai vienintelė šalis Europos Sąjungoje, kurios gyventojai

išleidžia daugiau nei uždirba. Tokiu atveju paprasčiausiai nelieka pinigų papildomam kaupimui. Renkamės varžyti šlaidinėjimą, o ne planuoti ateities finansus“, – teigia A. Klimavičienė.

Pensijai kaupia bankų sąskaitose

Nežinint II pakopos, kuria naudojasi dauguma gyventojų visose Baltijos šalyse, antra populiariausia pensijos kaupimo priemonė Lietuvoje ir Estijoje – pinigų taupymas grynaisiais arba banko sąskaitoje. Lietuvoje šį taupymo būdą renkasi 18 proc. apklaustųjų, o Estijoje – 22 proc. Latvijoje antra populiariausia priemonė – III pakopos pensijų fondai. Juose kaupia daugiau nei ketvirtadalis apklaustųjų Latvijos

„Šiuo metu mes esame praktiškai vienintelė šalis Europos Sąjungoje, kurios gyventojai išleidžia daugiau nei uždirba. Tokiu atveju paprasčiausiai nelieka pinigų papildomam kaupimui. Renkamės varžyti šlaidinėjimą, o ne planuoti ateities finansus.“

gyventojų. Lietuvoje ir Estijoje šia priemone naudojami po 17 proc. žmonių.

„Kaupti pinigus ateičiai grynaisiais ar banko sąskaitoje nėra racionalu, nes jų vertė „suvalgo“ infliacija. Tai yra, kainoms augant sąskaitoje turimų pinigų vertė mažėja. Investuojant pinigų į III pensijų pakopos fondus, vertybinius popierius, nekilnojamoji turtą, ilguoju laikotarpiu tikėtina turto vertė išaugs. Pavyzdžiui, vidutinė metinė III pakopos fondų grąža siekia 5 proc. Be to, kaupiant III pakopoje Lietuvoje gali pasinaudoti mokesčių lengvata ir susigrąžinti iki 300 eurų per metus“, – teigia A. Palikuaitė.

Ketvirta populiariausia priemonė Latvijoje ir Lietuvoje – investicinis gyvybės draudimas. Tarp estų populiariausias taupymo būdas yra asmeniškai investuoti į vertybinius popierius, nekilnojamoji turtą ar kitas turto rūšis – tai daro 15 proc. gyventojų, dvigubai daugiau nei Latvijoje ir Lietuvoje.

Paskaičiuo, kiek Savivaldybei kainuos vienas sodinukas

Atkelta iš I p.

Vidutinė vieno sodinuko kaina – 100,96 Eur. Rangovo konkursas dar neįvykęs, todėl reali kaina nuo projekto gali skirtis.

Vilniaus peizažų gatvės bulvario ir amfiteatro rangos sutartyje pirkta viena bendra darbų kaina, tačiau rangovo pateiktuose žiniaraščiuose nurodyta taip: „žemės darbai (naujų medžių sodinimas)“, „lapuočių medžių sodinukų sodinimas“. Sodinama 285 vnt. Viso kaina – 114 156,63 Eur. Vienas didelis sodinukas – 400,54 Eur

(sodinuko kamieno apimtis 1 m aukštyje – 30-35 cm).

Aušros al. ir jos aplinkos sutvarkymo rangos sutartyje: projekte pirkta bendra vieno projekto įgyvendinimo rangos kaina. Detalesios sąmatos skaičiuojama, kad vieno sodinuko vidutinė kaina neviršija 100 Eur (sodinuko kamieno apimtis 10-14 cm).

Panoro keisti temą

Šiaulių vicemeras Domas Griškevičius komentavo, kad visam šiam reikalui suteiktas per daug reikšmės. Anot jo, tai hi-

potentinai, jokios reikšmės neturintys pasvarstymai. Pavyzdžiui, P. Višinskio gatvės ir P. Višinskio skvero sutvarkymo projekte neįvyko antrasis rangovo konkursas. Tai reiškia, kad čia apie sodinukų kainas šiuo metu net nekalbos negali būti.

„Ką reikšia pateikti sodinuko kainą, kai sodinukas sodinukui yra nelygus: klevas, ąžuolas, obelis – tai tas pats sodinukas ar ne tas pats? Paprašėte išvesti bendrą kainą, tai mes ją pateikėme, bet ką tai keičia?“, – kalbėjo D. Griškevičius.

Savo pensijai papildomai nesirūpina beveik 1 iš 5 Lietuvos gyventojų.

„Estijoje ryškiausia Skandinavijos įtaka, ypač Suomijos. Statistika rodo, kad estų taupymo norma jau beveik dešimtmetį yra artima ES vidurkiui – po paskutiniosios krizės Estijos gyventojai pagal šį rodiklį „įtapo europiečiai“. Kai žmogus sutaupe apie 10 proc. savo pajamų, atsiranda poreikis tuos pinigus įvairiai išskaidyti – ne tik laikyti indėl banko ar turėti investicinių draudi-

ma, bet ir investuoti papildomai. Lietuvoje investavimas į vertybinius popierius mažiau populiarus iš visų Baltijos šalių. Tai gali lemti ir finansinis raštingumas, investicinių žinių trūkumas.

Taip pat dalis lietuvių prieš dešimtmetį patyrė nuostolių iš investicinių fondų – galbūt jaučiasi „nudegę nagus“ ir į vertybinius popierius iki šiol bėgi nepatiki“, – komentuoja A. Klimavičienė.

Fondų grąža šiemet užtikrintai auga

Lietuvos investicinių ir pensijų fondų asociacijos (LIPFA) duomenimis, daugiau nei 1,3 mln. Lietuvos dirbančiųjų pensijų santaupas investuojantys II pakopos pensijų fondai valdoma turto padidino iki 1,65 mlrd. eurų. Dvidešimties augimas per dešimt mėnesių aplenkė tik pačius konservatyviausius fondus, tuo tarpu kitų fondų svertiniai grąžų vidurkiai svyravo nuo 11,77 proc. iki 17,22 procento.

„II pakopos pensijų fondų grąža taip sparčiai auga todėl, kad dėl šiemet įvykusios pensijų sistemos reformos ir pritaikyto gyvenimo fondų ciklo principo jie didesnę dalį turto investuoja į akcijas. II pakopos dalyviai šiuo

metu turi galimybę maksimaliai išnaudoti palankią situaciją finansų rinkose“, – sako LIPFA prezidentas Šarūnas Ruzgys.

Nuo sausio iki rugsėjo 30 dienos didžiausią, arba 17,22 proc. grąžą pademonstravo 38-44 metų gyventojams skirti pensijų fondai.

Šiek tiek mažesnę už juos, tačiau vis tiek aukštą grąžą fiksavo jaunesniems gyventojams skirti fondai. Jauniausio 17-23 metų amžiaus dirbančiųjų santaupas investuojantys gyvenimo ciklo fondai šiemet uždirbo 16,53 proc. grąžą, 24-30 metų amžiaus grupės grąžą sudarė 16,44 proc., o 31-37 metų – 16,43 procento.

Dėl didesnio konservatyvumo trys vyriausios II pakopos klientų grupės, kurių didesnę santaupų dalis nukreipiama į saugesnius vertybinius popierius, šiemet uždirbo kuklesnę grąžą.

45-51 metų II pensijų pakopos dalyvių santaupos padidėjo 16,16 proc., 52-58 metų – 11,77 proc., o 59-65 metų – 6,91 procento.

Turto išsaugojimui skirti II pakopos fondai šiemet taip pat skai-

čiuoja pliusą, juose saugomo turto vertė padidėjo 5,44 procento.

LIPFA duomenimis, per beveik 15 metų, kiek Lietuvoje veikia II pakopos pensijų sistema, pensijų fondai kasmet vidutiniškai uždirbo po 4,2 proc., o vidutinė metinė infliacija per visą laikotarpį buvo mažesnę nei 3 proc. Vadinasi, fondų uždarbiai viršija infliaciją, o sukauptas turtas ne nuvertėja.

Š. Ruzgys atkreipė dėmesį, kad jautriau į ekonominio ciklo poslinkius reaguojančios akcijos investuojantys į jas ilguoju laikotarpiu padeda uždirbti didesnę grąžą, palyginti su konservatyvesniais pasirinkimais.

„Ekonomistams vis santūriau vertinant ekonomikos augimo prognozes, verta turėti omenyje, kad akcijų kilimo ralis irgi gali daugiau ar mažiau prislopėti. Tai natūralūs procesai ir jie neturėtų gąsdinti ilgalaikiam pensijų santaupų kaupimui pasiryžusių žmonių. Ilgainiui balansas nusistovi investuotojų pusėje ir jie uždirba daugiau, nei būtų laikęsi konservatyviu investavimo principu“, – sako asociacijos vadovas.

Su gimnazija atsisveikino ilgametis vadovas

Šiaulių universiteto gimnazijos bendruomenė atsisveikino su ilgametiu direktoriumi Juozu Gluščiu. Iš vadovo pareigų jis pasitraukė likus dviem mėnesiams iki pensijos. Darbą jau buvusiam direktoriui nuostabiai padėkoti už visus drauge praleistus metus, Gimnazijos

direktoriaus pareigoms užimti bus skelbiamas konkursas, o iki jo laikinai direktoriaus pareigas eis likęs Kačiulis. Gimnazijos bendruomenės su kaune ir laukia į komandą įsiliejančio naujo nario.

„Šiaulių naujienų“ informacija

ŠIAULIŲ NAUJIENOS

PRENUMERATA 2020 METAMS!

3 kartus per savaitę: antradieniais, ketvirtadieniais, šeštadieniais.

Gyventojams	– 7,50 Eur/mėn.
Atsilimant redakcijoje	– 5,50 Eur/mėn.
Imonėms	– 8,50 Eur/mėn.
Tik šeštadienio laikraštis	– 3,50 Eur/mėn.
PDF formatu	– 3,00 Eur/mėn.

Užsakymai priimami:

Redakcijoje, Prenumeratos skyriuje, Aušros al. 48, Lyros g. 5A (turgus „Lyra“), Lyros g. 13 („Viskas namams“ 1 aukšte, informacijos).
Pramonės g. 23D (PC „Viskas namams“).

Pavadinimas:

Su gimnazija atsisveikino ilgametis vadovas

Objekto tipas:

Straipsnis

Data:

2019 m. spalio 15 d.

Raktiniai žodžiai:

Šiaulių universiteto gimnazija, Juvitas Giniočius, Jūratė Kaščiūškienė, direktorius, vadovų kaita, gimnazijos bendruomenė

Trumpas aprašas:

Straipsnyje informuojama apie ilgamečio Šiaulių universiteto gimnazijos (dabar Šiaulių universitetinės gimnazijos) direktoriaus Juvito Giniočiaus pasitraukimą iš pareigų. Taip pat pranešama, kad laikinai gimnazijos direktoriaus pareigas eis Jūratė Kaščiūškienė.

Reikšmė:

Straipsnyje užfiksuotas reikšmingas gimnazijos istorijos įvykis – ilgamečio vadovo veiklos pabaiga ir laikinosios vadovės paskyrimas. Šis vadovų kaitos etapas žymi naują gimnazijos administravimo laikotarpį ir veiklos tęstinumą.

Kontekstas:

2019 m. spalį Šiaulių universiteto gimnazijoje įvyko vadovų kaita. Po ilgamečio direktoriaus Juvito Giniočiaus pasitraukimo gimnazijai laikinai vadovauti paskirta Jūratė Kaščiūškienė.

pildoma nuo 2026 m.